Tezkiretü'l-Evliya'dan İnciler: 7. Veli

Rabia-tü'l Adeviyye ve İlahi Koruma Kıssası

Feridüddin Attar'ın kaleminden.

NotebookLM

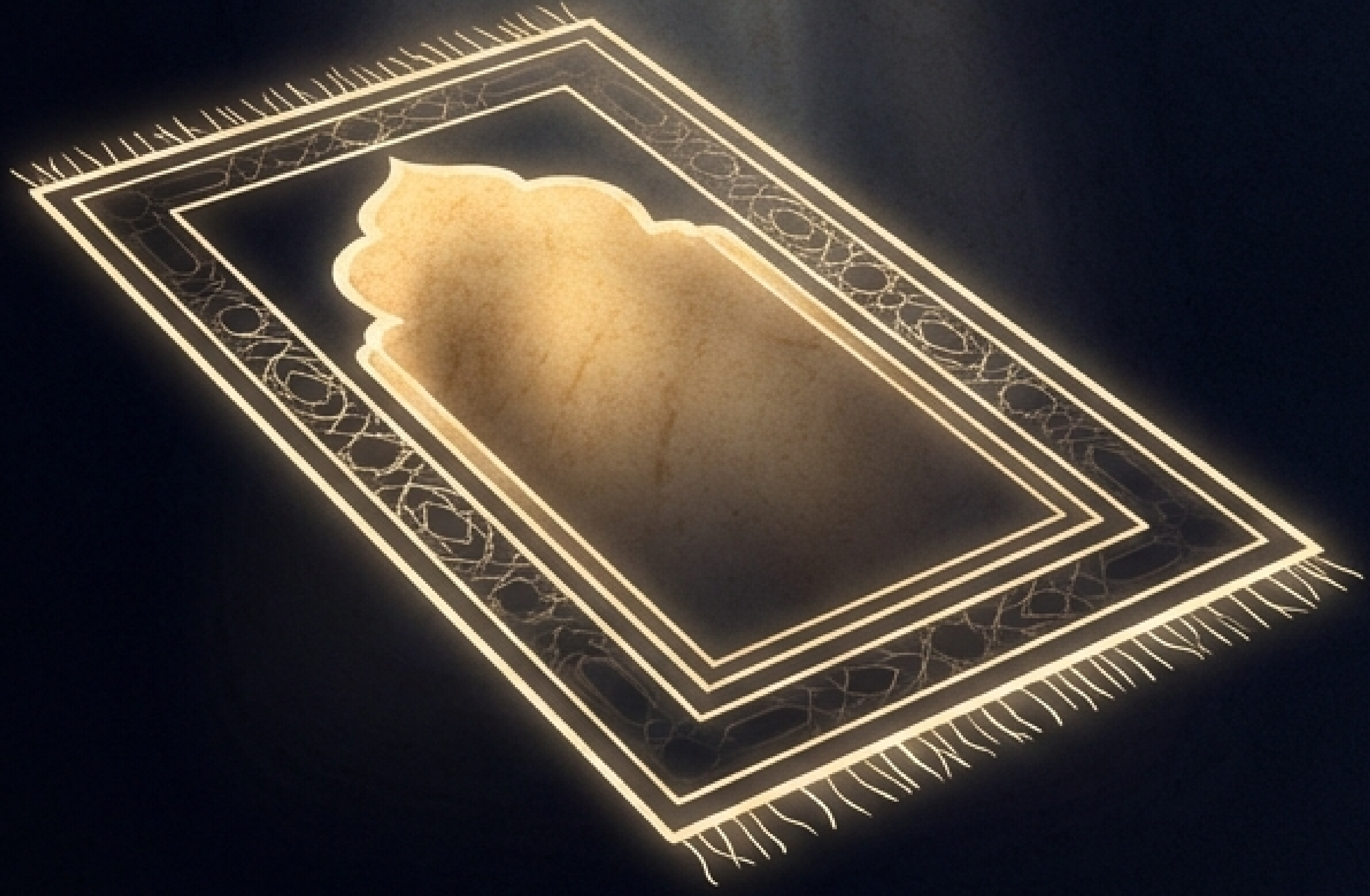

Hakk'ın Mahremi: Rabia

Attar'ın *Tezkire*'sinde 7. sırada yer alan, "Erlerin derecesinde" görülen bir gönül sultanı. Dünyadan el etek çekmiş, sadece 'Dost' ile meşgul.

"O, kendini bize ısmarlamıştır."

NotebookLM

Savmaada Bir Gece

Rabia ibadet ve istiğrak halindedir. Gözleri uyusa da kalbi daima uyanıktır. Ancak beşeri yorgunlukla bir an uykuya dalar.

Naklederler ki, bir gece evine bir hırsız girdi.

NotebookLM

Davetsiz Misafir ve Tek Varlık

Hırsız, dünyalık bir şeyler bulma ümidiyle içeri süzülür. Ancak Rabia'nın evinde dünyalığı yoktur. Sadece sırtına aldığı bir çarşafı (*rida*) vardır.

Hırsız çarşafı alır ve çıkmak ister.

NotebookLM

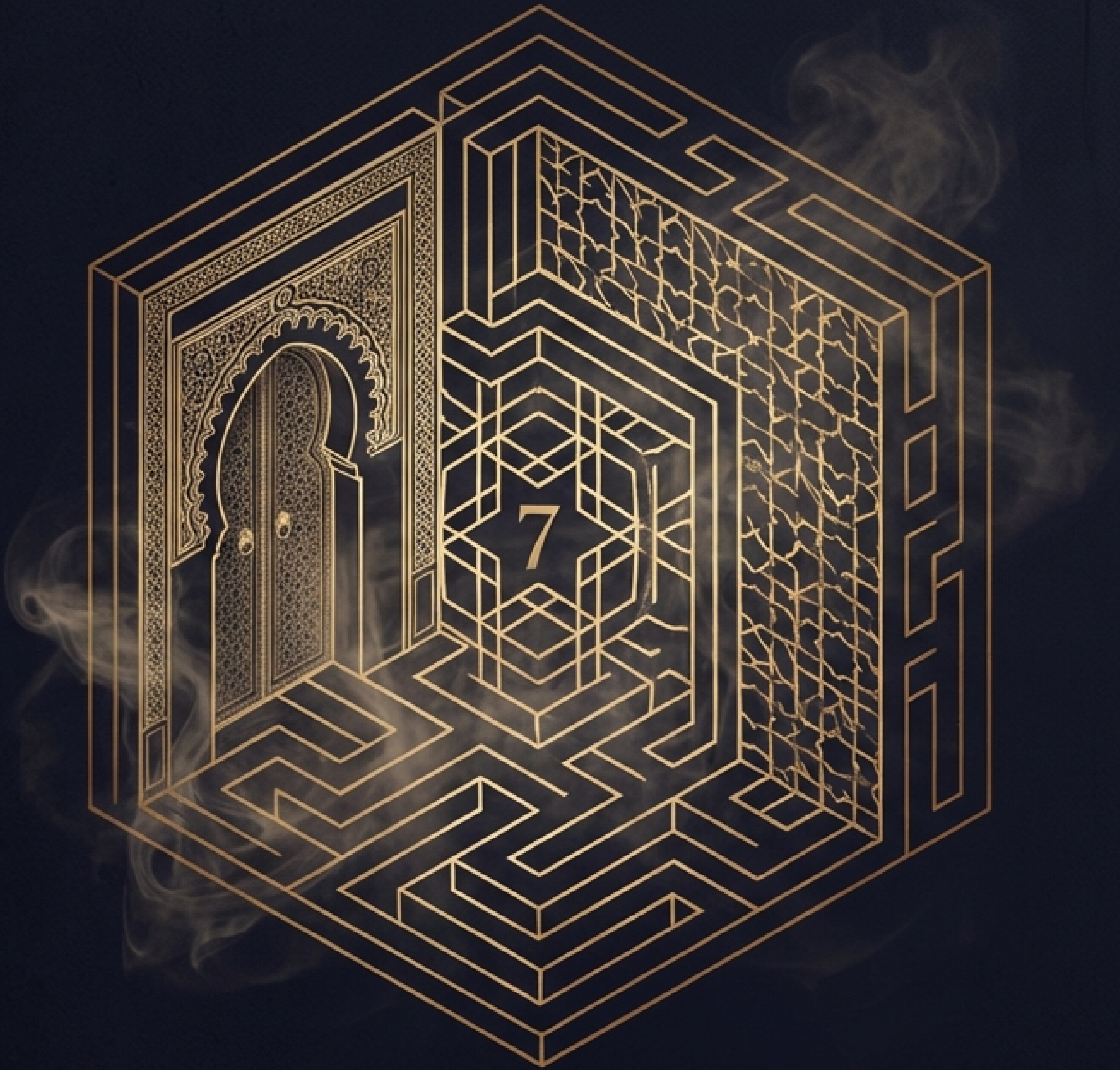

Kaybolan Kapı

Hırsız çarşafı eline alınca kapıyı bulamaz. Her yer duvar olur. Çarşafı bırakınca kapıyı görür. Tekrar alır, kapı yine kaybolur.

Bu hal, tam 7 defa tekerrür eder.

NotebookLM

Gaybden Gelen Ses

Savmaanın köşesinden bir hitap duyulur:

"Ey adam! Kendini boş yere zahmete sokma. Bunca yıldır ki, O kendini bize ısmarlamıştır. Şeytan bile onun etrafında dolaşmaya cüret edemezken, bir hırsız onun çarşafına nasıl cüret edebilir?"

NotebookLM

Dost Uyanıktır

Ey soyguncu! Git...
Zira eğer bir dost uyumuşsa,
diğer Dost uyanıktır!

Gerçek Tevekkül, sahibini uykusunda bile koruyan bir zırhtır.

NotebookLM

Dünyaya Rağbet Etmemek

- Düşünce: “Gönlümde dünya sevgisi karar kılarsa, ahiret sevgisi göçer.”
- Eylem: Bir gün yemeğini hazırlarken uyuyakalır, uyandığında yemeğin bozulduğunu görür. Yemek pişirmekle uğraştığı için pişmanlık duyar.

NotebookLM

Cennet ve Cehennem Ötesi: Rıza

Rabia, ne Cehennem korkusuyla ne de Cennet ümidiyle ibadet edenlerdendir. Allah buyurur: “Ey kullarım! Siz ne dünyaya baktınız, ne Cenneti ümit ettiniz, ne de Cehennemden korktunuz. Şu halde ne istiyorsunuz?”

Cevap: Sadece O’nun rızası ve Cemal’i.

NotebookLM

Dışarıda Arayan, İçeride Bulan

Bahar günü hizmetçisi ona seslenir: “Çık da şu eserleri, nakışları gör.”
Rabia’s respon: **“Siz içeri girin de Nakkaş’ı (Yaratıcıyı) görün. Nakkaş’ın müşahedesi beni nakışlarla oyalanmaktan alıkoydu.”**

NotebookLM

En Ağır Ceza: Gaflet

Rabia'nın hastalığı ve hüznü, fiziksel acıdan değil, Allah'tan bir an bile gafil kalma korkusundandır.

Soru: 'Bedenime en ağır gelen ceza nedir?'
Cevap: 'Gafletten daha beter hiçbir şey görmedim.'

NotebookLM

Rabia-tü'l Adeviyye'nin Mirası

- **Tam Teslimiyet:** Allah'a ısmarlanmış can.
- **Mutlak Zühd:** Dünya metaına karşı ilgisizlik.
- **İlahi Aşk:** Karşılıksız, saf sevgi.
- **Yüksek Himmet:** 'Erlerin derecesinde' bir irade.

NotebookLM

‘Bir kimsenin Allah katındaki değeri, Allah’ın onun kalbi katındaki değeri kadardır.’

— Feridüddin Attar, *Tezkiretü’l-Evliya*

NotebookLM

Bu sunum, Dr. Süleyman Uludağ tarafından hazırlanan Tezkiretu'l-Evliya (İlim ve Kültür Yayınları, 1984) tercümesi esas alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak metin sayfa: 107-128 (Rabiatu'l-Adeviyye bölümü).

NotebookLM